

Posledice brezpogojnega vztrajanja staršev v družinskem podjetju

21.07.2016 22:30
Finance 141/2016

Marsikateri starši želijo tudi po upokojitvi imeti še vedno glavno besedo pri odločanju, otroci pa se starajo in postajajo nestrpni. Želijo si samostojnosti. Zaradi tega so pogoste hude napetosti, ki marsikdaj prerastejo v pravo »vojno«.

UROŠ KAVŠ

V spodaj opisanem primeru težava ni v davčno-pravnem vidiku, čeprav je bil tudi ta del zahteven. Spet se je zataknilo pri očetu, ki želi popolno oblast.

Zgodba o dveh bratih in oblastniških starših

Zelo uspešno srednje podjetje je bilo razdeljeno na dva dela. Oče je imel svoj espe, ki je zajemal vse nepremičnine in večino osnovnih sredstev. Mama pa je imela svoj

espe, ki se je ukvarjal z enako dejavnostjo. Mlajši brat je imel svoje ideje o prenosu dejavnosti in želel jih je preveriti. Zanimal ga je predvsem davčni vidik, vendar sva zelo hitro prešla na družinski del, ki je bil zelo zapleten.

Osnovna ideja očeta in matere je bila, da večji espe očeta prenesejo na mlajšega sina, manjši mamin espe pa na starejšega sina. Čeprav se mi je tovrstna delitev zdela čudna, sem kmalu dobil očetovo pojasnilo, da je mlajši sposobnejši in je zato to varnejša opcija.

K temu sem imel nekaj pripomb, vendar sta me starša prepričala, da je to najboljše. Začutil sem, da je očetova beseda vedno zadnja, in se o tem z mlajšim sinom tudi pogovoril. Imel je idejo, da bosta brata po prevzemu espeja združila v gospodarsko družbo. Z davčnega vidika to ni sporno in se mi je zdelo smiselno. Vendar sem menil, da se to ne bo zgodilo zaradi očetovega nasprotovanja.

Že ko smo opravljali prenosa obeh podjetij, se je trma očeta, milo rečeno, pokazala v vseh razsežnostih. Nenehno me je učil, kako so to delali v »starih časih«, mladi pa zdaj samo kompliciramo. Dobesedno za vsak korak sva z mlajšim bratom, ki mi je povsem zaupal, potrebovala ogromno energije. S spoštovanjem do njega in seveda zaradi profesionalnosti sem vztrajal do konca. Postopek smo izpeljali brezhibno.

Kaj prinese brezpogojno vztrajanje staršev?

Minilo je pol leta, ko me je znova poklical na posvet. Zgrožen, ogorčen in užaljen je ugotavljal, da imata starša še vedno pri vsem prvo in zadnjo besedo. Čeprav je že pred formalnim prenosom vodil poslovanje samostojno, je zdaj oče spet prevzel vajeti v svoje roke. Vtikal se je v ključne dele poslovanja. Ideje o združitvi podjetja si ni upal staršem niti omeniti. V tistem trenutku se je ukvarjal zgolj s tem, kako očeta prepričati, da mu prepusti poslovanje. In da se v tekoče posle ne meša več. V danem trenutku o čem drugem ni razmišljal.

Dogovorila sva se, da celotni družini naredim kratko interno predavanje o pomembnosti samostojnega odločanja. Družina se je res zbrala v sejni sobi podjetja. Pa ni pomagalo. Že po petih minutah je oče vstal in se začel dreti na mlajšega sina, češ da »prodajamo buče«. Po pol ure silnega nasprotovanja sta starša zapustila prostor. Kmalu jima je sledil starejši brat, ki je s tem pokazal, da se s starši strinja oziroma jim ni upal ugovarjati.

Mlajši brat je tako ostal v pat položaju. Če bi želel zapustiti prostore matičnega podjetja, mora poiskati nove. Preselitev proizvodnje je zahtevna, saj ima kar nekaj zelo težkih strojev. To bi pomenilo izpad proizvodnje za najmanj dva meseca. Ker že zdaj delajo v dveh izmenah, bi bilo to kar težko izvedljivo.

Kaj bo oče dosegel s svojo kontrolo?

Naj mlajši brat čaka, da se bo oče »izpel« in umiril? Naj tudi v prihodnje prenaša vsakodnevne spore? Očetu je le do tega, da bi imel popoln nadzor na podjetjem in nad sinovoma. Pri tem ga žena podpira. Je možno, da bo mlajšemu prekipelo in bo ne glede na posledice zapustil podjetje?

Uroš Kavs,

svetovalec za družinska podjetja